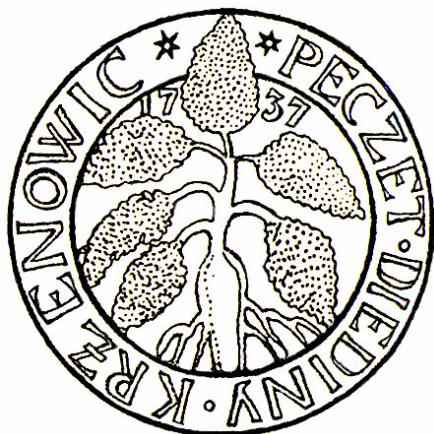

Křenovický zpravodaj

Listopad 2005

Zdarma vydává obec Křenovice u Slavkova

Ročník 48

Ze zastupitelstva obce

* Majitel novinového stánku v ulici Václavské podal žádost, zda by nemohl na to stejné místo umístit větší stánek, do kterého by občané mohli při nakupování vcházet. Zastupitelstvo obce s tím souhlasilo. Podle nově zabrané plochy mu bude stanovena výše nájmu.

* ZO se zbývalo možností přechodného uložení zeminy, neboť v obci je potřeba občas hlínu někam uložit. Je také mnoho lidí, kteří občas něco kopou, a nebo naopak hlínu potřebují. Toto úložiště by mělo být oplocené a pod dohledem, aby se z něho nestala skládka. Starosta obce požádal Ing. Zvěřinu, aby zjistil, zda by se nenašel vhodný prostor v areálu a.s. Rakovec.

* Byla provedena úprava prostoru po bývalé knihovně. Ten byl ohrazen obrubníky, zavezen cihlovou drtí a na povrch se navezla asfaltová recykláž, která se uválcovala. Plocha bude sloužit pro parkování vozidel a bude průjezdná. Položí se také nový asfaltový povrch na přilehlou vozovku ulice Na Liškově. Použijí se na to finance vyčleněné tento rok na opravu ulice Brněnské. Ta se kvůli budování nové kanalizace zatím odkládá.

* Obec podala žádost na Obecně prospěšnou společnost – Mohyla míru na výrobu směrovek k připravovanému památníku M. I. Kutuzova. Ty by měly být stejného provedení jaké jsou po celém bojišti. Umístily by se v obci ze dvou stran před vjezdem do ulice Na Liškově.

* Zastupitelstvo obce požádá firmu Kordis o to, aby odjezd autobusu v 17.02 hod. z Vyškova (ten bude od poloviny prosince jezdit místo vlaku mezi Křenovicemi a Vyškovem) byl posunut na pozdější dobu. Poslední odjezd z Vyškova je stanoven příliš brzy, vzhledem ke konci úředních hodin na úřadech.

- * Základní škola v Křenovicích bude v příštím roce slavit 150 let od jejího vybudování. Předběžně proto podala žádost o finance na příští rok. Chtěla by opravit vnitřní omítky, které jsou po letitém malování ve špatném stavu. Zvažují se dvě varianty oprav. Buď starou omítku okopat a znovu nahodit nebo stávající stěny vyrovnat tím, že by se obložily sádkartonem.
- * ZO odsouhlasilo částku 5000,-Kč na nákup materiálu na zhotovení několika nových postav do křenovického betlému. Ten bývá každoročně umístěn na dvoře Obecní hospody při příležitosti výstavy betlémů.
- * ZO odsouhlasilo zakoupit ještě v tomto roce další vybavení do sportovní haly. Z nabídky vybralo stojany i s žíněnkami pro skok vysoký a sadu přenosných basketbalových košů pro děti.
- * OZ odsouhlasilo žádost SHŠ Buhurt o uspořádání menší bojové ukázky v ulici Na Liškově v pátek 2. prosince 2005 v souvislosti z výročím Bitvy tří císařů.
- * ZO rozhodlo o změně při uveřejňování inzerátů v Křenovickém zpravodaji. Praxe byla doposud taková, že se inzerát platil až po jeho uveřejnění. Nově se bude platit předem a až potom se uveřejní. Stávalo se, že inzerující, který si inzerát zadal, ho po jeho vyjití nezaplatil. Obec pak musela na platbu několikrát upozorňovat. Cena za celou stránku je 500,- a za řádek 15,-Kč.
- * Od 1. ledna příštího roku se musí všechny údaje z matriky zanášet do nového počítačového programu. Z tohoto důvodu musí obec zakoupit nový výkonnější počítač a zmíněný program.
- * Starosta obce vyzval ZO v Hruškách, zda by se finančně nepodíleli na opravě hřbitovní brány a v příštím roce na vybudování nové zídky, popřípadě nových chodníků na hřbitově. Hřbitov je totiž společný pro obě obce. Bylo nám sděleno, že Hrušky přispějí z 1/3 na všechny úpravy spojené se hřbitovem.
- * Oprava prostor nové knihovny skončila. Přestěhovaly se regály, byla zapojena akumulární kamna a postupně se sem začnou stěhovat knížky. S provozem knihovny by se mělo začít co nejdříve.
- * Vandalové v naší obci dali o sobě zase vědět. Tentokrát zničili lavičky v parku pod kostelem. Ty byly nyní převezeny na sběrný dvůr a přes zimu se opraví. Na původní místo se vrátí až na jaře.

Minulost zítřka (pokračování z minulého čísla)

Toho zimního rána ležel nadále u Malíků Ferdinand hrabě z Tiesenhausenu a možná byl i při vědomí, když kolem projížděl vyslanec rakouského císaře za Napoleonem. Možná mu pramálo zaleželo na tom, co se děje venku. Při pohledu na děvče, které přineslo džbán s vodou, si jistě vzpomněl na jinou ženu, svou vlastní.

Pocítil úzkost, která z ní přímo vyzařovala, když ji opouštěl. Byla přece jen snad pravda na straně maršála Kutuzova? Nedlouho před bitvou s ním Ferdinand vedl spor, který by se jistě vyhroutil nebýt toho, že mu dal jasně najevo, že se nehodlá hádat, ačkoliv výbušný pobočník by ho rád přesvědčil z omylu.

Ztratil pojem o čase, nevěděl, bylo-li to včera nebo předvčerem, ale už věděl, jak a proč se sem dostal. Domek ležel u silnice a soustavný lomoz, který patřil troskám pyšné spojenecké armády prchající k Čejči, svědčil o ponížení, které se jí dostalo. Kdyby tak mohl vidět Napoleona na kolenou poníženého tak, jak je ponížen car nebo on sám, který zde umírá za prohranou bitvu. Pokusil se posadit, ale ranhojič mu v tom zabránil. Pochopil, že udržet hraběte při životě znamená prodloužit i sobě naději na delší pobyt u Malíků a tím naději na zázrak, který ho vysvobodí z nezáviděníhodného postavení. Nacházeli se sice na spojeneckém území, ale dobytém nepřitelem. Ranhojič uměl francouzsky natolik dobře, aby rozuměl rozkazům velícího důstojníka. O budoucnosti si nemohl dělat iluze.

Ferdinand pocítil touhu dostat se odsud pryč a přitom si uvědomoval nemožnost splnění tohoto přání. Upadl do jakési odevzdanosti osudu. Horečnaté oči se dívaly do stropu tolik podobnému tomu, pod nímž prožíval dětství. Myslel na to, jak ho nikdy nebavily hry s dřevěnou šavlí, jak raději četl nebo maloval obrázky, na kterých nikdy nebyly válečné scény. Zlom nastal, když uviděl v uniformě svého staršího bratrance Leopolda. Tak moc mu slušela. Touha po vojenském životě se mu pak stala málem posedlostí. Najednou se mu zdálo, že jedině v armádě může něco dokázat.

Hlasitý hovor francouzských strážců ho přenesl do doby zcela nedávné. Vzpomněl si na poslední návštěvu Savaryho u cara. Na obrovské vzrušení, které po ní propuklo mezi Alexandrovými přívrženci. Netušili, že Savary byl Napoleonem vyslán za carem mimo jiné proto, aby předstíral naprostou bezmocnost francouzského vojska. Vzpomněl si na všeobecnou netrpělivost vyřídít tohoto beztak vyřízeného Napoleona. On sám se také nemohl této chvíli dočkat. Těšil se jakoby neměl před sebou bitvu, ale hon nebo jinou kratochvíli. Pak přišly ještě ty tahanice o dispozici v té vesnici, jejíž název neuměl vyslovit. Nezdály se mu Kutuzovovi námitky, kterými v tom statku argumentoval. Měl zato, že proti Napoleonovi, který je již beztak na kolenou, nejsou nějaké dispozice zapotřebí. Teď si však položil otázku, byl by teď zraněn, kdyby se dala přednost názorům Kutuzovovým? Kde se stala chyba, proč všechno dopadlo jinak než si představovali? Jak mohl Napoleon zvítězit? Nebylo to tím, že si tuto myšlenku ani v nejmenším nepřipouštěli?

Dokončení v příštím vydání

Křenovice

Historie, jak ji zaznamenávají kronikáři, je pamětí lidstva. Velicí předkové uctívali kdysi múzu dějepisce CLIU. Všechny kulturní národy, Židé, Křesťané i Muslimové se právem domnívají, že Bůh na dílo kronikářů hledí s láskou a zalíbením.....

Naše obec se ve starých listinách nazývá Chřenovice (od osob. jména Chřen), německy Krenowitz. Byla to největší vesnice na okrese Slavkov, katastr 8,8 km², 216m nad mořem. Leží dílem ve stráni, dílem v rovině, z obou stran potoka Rakovce. Významnější názvy obce jsou: V dědině, Podsedky, Svárov, Liškov a Chaloupky.

Již pravěké podmínky s lesem, vodou, mírným podnebím jistě poskytovaly pravěkému lidstvu také příznivé podmínky životní, které zapříčiňují i dnešní husté osídlení a zalidnění, které se zachovalo až do dnešních dnů. To potvrzují nálezy pozůstatků diluviální zvířeny (*diluvium* – vhodněji se používá označení **pleistocén** – starší období a útvar čtvrtohor, tj. nejmladší geologické doby, v níž vznikl člověk) objevované ve štěrkovištích mezi Křenovicemi a Hruškami. Jednalo se o nálezy kosterních pozůstatků mamutů, klů, stoliček z období starší doby kamenné (paleolit). Byly to písečníky Augustina Kučery čp.9 a Františka Piše čp.46.

Nálezy z mladší doby kamenné (neolit) se vyskytují v pískovištích, cihelnách, kde se postupně odkrýval povrch a nacházely se zbytky osídlení. Opět na pískovišti Augustina Kučery čp. 9 to byla sídelní jáma se střepy zdobené volutou a cihelna pana Misáka čp. 3, kde byla nalezena vysoká miska s pupíky obsahující přepálené lidské kosti. Naleziště osamocených kamenných nástrojů se našlo v trati Ouzký, byla to břídicová sekyrka a plochá sekyrka dvakrát navrtaná. V cihelně pana Horáčka to byla kamenná palice a na Příčném padělků velká kamenná palice se žlábkem.

Z doby bronzové byla nalezena mohylová pohřebiště skrčených koster s keramikou zvoncových pohárů. V pokolení mladších skrčenců to byla keramika tzv. Útěnická. V roce 1904 byl nalezen v cihelně pana Horáčka čp.1(dnešní sportovní střelnice) hrob se skrčencem, u kterého byla nalezena leštěná zdobená bronzová nádoba, v ní jemně vyhlazený hrneček, kostěný hrot a hrubý pazourkový nožik.

Z kultury popelnicových polí lužického rázu byl nalezen v Zadních Fidlařích na pozemku pana Kuchty čp. 54 náramek ve tvaru U, jemně zdobený rýhováním.

Z doby železné, kultury gálské bylo v roce 1932 objeveno na trati Přední, po levé straně silnice ke Slavkovu na poli Ondřeje Jetely čp.43 velké sídliště s 38 hroby. V nich byly nálezy kostry, náramky, spony, textilní pozůstatky, množství keramiky a jehlic, které jsou uloženy v Moravském muzeu v Brně.

Tito němí svědkové jsou dokladem všech kultur, které přešly v pradávno minulosti naší obcí. Jitří naší fantazii o životě těchto lidí a jsou důkazem toho, že zde byly vždy, vzhledem k příhodnému klimatu, dobré podmínky pro osídlení a obživu.

První písemné zprávy a doklady o Křenovicích se nalézají teprve v roce 1222, kdy se připomíná zdejší kněz Adolf. To znamená, že již před tím zde byla postavena kaple, původně ve slohu románském.

Křenovice držel ve 13. století Archleb z Deblína (připomíná se v letech 1233 – 1286). Jeho manželka Budislava žila ještě v roce 1292.

Ve druhé polovině 14. století byly již majetkem řádu Německých rytířů. Ve zdejší komendě (řádovém domě), k níž náležel také dvůr v Hruškách, byli tedy dva řádoví bratři. Dle účetní knihy Balie české z roku 1382 - 1392 měla komenda křenovská 1/2 hřivny úroku, 1000 ovcí a 27 kusů hovězího dobytka. Připomíná se ještě v roce 1460 dle zprávy kontura zemského Viléma ze Schönburgu k velmistrovu řádu.

Od roku 1460 drží Křenovice právem zástavním Protivec starší z Pavlovic, Ždánic a též ze Zástřizl.

Od roku 1480 se tu vyskytuje Kateřina z Kounic a ze Slavkova. Její dcera Žofie z Valdštejna se provdala roku 1492 za hraběte Petra od sv. Jiří z Pezinku. V zemských deskách z roku 1497 jí náleží panství slavkovské, k němuž náležely i Křenovice. Tato v roce 1531 vložila v desky zemské panství slavkovské čtyřem bratrům, Janovi, Václavovi, Petrovi a Oldřichovi, z nichž Křenovice a Nížkovice připadly Petrovi z Kounic. Za jeho správy se poddanské poměry uvolnily. Udělil roku 1533 obyvatelům Křenovic na jejich žádost právo odúmrti (dědické), k domům přidělil louky, právo, aby živností svých hleděli, pole obdělávali, domy udržovali, aby je lépe užívat mohli. V roce 1609 jim prominul desátek, jež dávali vrchnosti za drobné povinnosti přesně stanovené a pro poddané zřejmě výhodné. Tyto dokumenty jsou rovněž uloženy v Zemském archivu v Brně.

V roce 1623 jsou Křenovice i s Hruškami přifařeny k obnovené katolické duchovní správě ve Slavkově (období po bitvě na Bílé hoře). Do té doby byli Kounicové tolerantní ke všem náboženským sektám – Habáni, Novokřtělci, Čeští bratři adt. Od 13. až do 17. století byla křenovická fara samostatná.

Před třicetiletou válkou do roku 1618 bylo v Křenovicích 64 domů. Od tohoto roku do roku 1648 byla obec zpustošena a vysídlena tak, že v roce 1656 bylo osazeno pouze 19 usedlostí.

V letech 1657 - 1673 bylo nově obsazeno 16 domů, starých a pustých zůstává ještě asi 29 domů.

Roku 1753 bylo obsazeno již 68 domů a 5 obecních domků, v roce 1790 je v Křenovicích 92 obytných domů a 529 obyvatel. Roku 1900 je to 223 domů se 1194 obyvateli a v roce 1910 298 domů a 1441 obyvatel. V roce 1983 je v obci 578 domů a 1836 obyvatel. (*V roce 2005 žije v Křenovicích přibližně 1 740 obyvatel.*)

Vratislav Piše

V Křenovicích opět ochotníci z Újezdu u Brna

Po dlouhé době zavítá do Křenovic ochotnické divadlo J.K.Tyla z Újezdu u Brna. Za vydatné pomoci ochotníků z Křenovic sehraje **v sobotu 5.11.** hru L. Stroupežnického „**Naši furianti**“.

V roce 1979 uvedlo Národní divadlo tuto inscenaci v úpravě a režii Miroslava Macháčka. Hra byla doplněna zpěvy, které zhudebnil Pavel Vondruška. Právě toto provedení Našich furiantů se stalo základem pro realizaci inscenaci v Újezdě u Brna. Režisér Jaromír Jakubec spolu s dramaturgem Ludvíkem Pečínkou provedli několik dramaturgických úprav. Vypustili také některé vedlejší figury, jejichž text vložili do úst jiných postav (i přesto v inscenaci vystupuje 22 herců) a začalo se zkoušet. Jak vzniká v ochotnických podmínkách divadlo se stalo tématem diplomové práce dcery jedné naší kolegyně. Co vše zachytil její fotoaparát můžete vidět na realizované výstavce před začátkem hry. O úspěšně zvládnutém představení svědčí několikrát vyprodané divadlo v Újezdě u Brna, Rousínově, Žatčanech, Boleradicích,

Blažovicích, Šaraticích apod. Na přehlídce v Ivanovicích na Hané získal soubor všechny ceny, ale zásluhou administrativního zásahu se nemohl zúčastnit celostátní divadelní přehlídky ve Vysokém nad Jizerou. Kladná byla i kritika Dr. Víta Závodského v Rovnosti. Dost důvodů na to, přijít se na hru podívat. Představení proběhne **v divadelním sále Obecní hospody ve 20 hod.** Celý realizační tým a všichni účinkující Vás na tuto inscenaci srdečně zvou.

Jan Mozdřeň

Pozvánka

Ochotníci divadla A. Vorla sehraji obnovenou premiéru hudební hry Jaromíra Sypala

POHÁDKA ZE SMETIŠTĚ

Toto zdařilé představení se uskuteční **v sobotu 19. listopadu 2005.**

Přesný čas bude uveřejněn na plakátech a vyhlášen místním rozhlasem.

TRADIČNÍ PLETENÍ ADVENTNÍCH VĚNEČKŮ

v sobotu 26. listopadu 2005

ve 14 hod. v přísálí bývalého kina.

Zelené chvojí zajištěno.

Korpusy, svíčky, ozdoby, vázací drátky

si prosím přineste vlastní.

Srdečně zve místní jednota Orla

Hasičský sbor Křenovice srdečně zve všechny naše občany na

KATEŘINSKOU ZÁBAVU

Koná se v sobotu **26. listopadu 2005** v sále MKS v ulici Václavské.

Začátek ve 20 hodin, k tanci a poslechu hraje křenovická skupina **RIO**.

Připravuje se

Tradičně se již nyní připravuje skupina historického šermu Buhurt na vzpomínkové akce u příležitosti 200. výročí Bitvy tří císařů spojené s pobytem vojsk v táborovém ležení na dvoře Obecní hospody. K tomuto výročí bude také v neděli 4. prosince v 10 hod. Na Liškově odhalena socha M. I. Kutuzova. Při této události přijede do Křenovic také mnoho významných osobností.

Vojenské ležení se otevře **v pátek 2. prosince 2005 v 15 hod. V 18 hod.** Můžete shlédnout malou šarvátku Na Liškově a v **19 hod.** vyjde pochodňový

průvod obcí na Zlatou horu k uctění památky padlých. Opět připomínáme rodičům, aby nezapomněli koupit svým dětem lampióny a svíčky. Přesný program celých vzpomínkových akcí přineseme v příštím vydání Křenovického zpravodaje.

SHŠ Buhurt pořádá ve čtvrtek 17. listopadu pro obec Uhřice vzpomínkovou akci

„Setkání u Spáleného mlýna“

Program začíná dopoledne bojovým střetnutím na kraji vesnice a odpoledne pokračuje setkáním císařů Napoleona a Františka u Spáleného mlýna.

Ve dnech 10.12 a 11.12.2005 se uskuteční již tradiční

VÝSTAVA BETLÉMŮ

Tato výstava se uskuteční v klubovně šermířů a tentokrát i v sále Obecní hospody.

Pořadatelé opět uvítají zapůjčení betlémů.

Oznámení

Místní skupina ČČK oznamuje, že bude pořádat další

HUMANITÁRNÍ SBÍRKU

Sbírat se bude jako vždy oblečení zimní i letní, lůžkoviny, ručníky, utěrky, polštáře, přikrývky, školní a sportovní potřeby, čistící prostředky a další potřebné věci.

Nemohou tam však být boty!

Je nutné přinést všechny věci v krabicích nebo v igelitu.

Současně bude probíhat sbírka finanční, tolik potřebná na provoz těchto středisek.

Sbírat se bude **v pátek 18. listopadu od 15 do 18 hod.**

a v sobotu 19. listopadu od 8 do 11 hod.

Místo sběru je v předsálí bývalého kina.

Věříme občanům, že opět pomohou podle svých možností.

Za jejich snahu a ochotu děkují členky místní skupiny ČČK.

Program zápasů ve sportovní hale pro veřejnost v měsíci listopadu

<u>Sobota 5.11.</u>	Volejbal II. liga žen <i>Křenovice – Uherské Hradiště</i>	10 a 13 hod.
<u>Neděle 6.11.</u>	Házená I. liga mužů <i>Sokol Sokolnice – Přerov</i>	v 16 hod.
<u>Sobota 12.11.</u>	Turnaj v nohejbale, smíšená družstva <i>Pořádá Orel Křenovice</i>	8 – 16 hod.
<u>Sobota 19.11.</u>	I. Futsalová liga dorostu <i>Pořádá Helas Brno</i>	10 – 17.30 hod.
<u>Neděle 20.11.</u>	Turnaj žáků ve volejbale <i>Pořádá KOS Křenovice</i> I. Liga házené <i>Sokolnice – Bystřice pod Host.</i>	8 - 15 hod. v 16 hod.
<u>Sobota 26.11.</u>	II. Liga volejbal ženy <i>Křenovice – Frýdek Místek</i>	10 a 13 hod.
<u>Neděle 27.11.</u>	Turnaj žáků ve fotbale <i>Pořádá FC Šardice</i>	8 - 17 hod.

Vzduch špiní domácí kotle

Je to ohromující varování. Hned po automobilech jsou domácnosti největším znečišťovatelem ovzduší v Česku. Vyplývá to z nejnovějšího měření Státního zdravotního ústavu. Odborníky zaráží i to, že lidem se dnes nedýchá nejhůře v průmyslových oblastech, ale stále častěji v menších městech a obcích. Zvláště pokud jsou v údolích. Přitom právě tam by mělo být ovzduší v pořádku.

„Samotné nás to velmi udivilo, že vzduch zamořují téměř z poloviny domácí kotelny. A přitom často těmi nejjedovatějšími látkami, jako jsou arzen či rakovinotvorné polycyklické aromatické uhlovodíky,“ přiznává Jiří Morávek, vedoucí odboru ochrany ovzduší ministerstva životního prostředí. Jeho tým vybral několik typických českých městeček a obcí do pěti tisíc obyvatel a po dvouletém zkoumání získal jistotu: domácí kotelny přispívají stále větší měrou k nárůstu rakoviny, srdečních i dýchacích onemocnění. I Pavel Rössner z Ústavu experimentální medicíny připomíná, že již pět let se zhoršuje kvalita ovzduší. „A kvůli tomu se oslabuje „genetická výbava“ Čechů, což vede k degenerativním onemocněním, vrozeným vadám či růstu zhoubných nádorů,“ říká. Po obrovském zlepšení čistoty vzduchu v devadesátých letech se s přispěním domácích kotlen pomalu vracíme do časů totality, kdy tu bylo k nedýchání.

Havlovice na Trutnovsku jsou typickou českou obcí v podhůří bez znečišťujícího průmyslu. Proto je také ekologové zahrnuli do svého nyní dokončovaného výzkumu. Čistota vzduchu je však v Havlovicích stejně špatná jako na Ostravsku, Karvinsku či v pražských Vršovcích. „Zprvu jsme naměřeným hodnotám škodlivin nechtěli věřit. Jsou ale stejně vysoké jako v těch nejprůmyslovějších částech Česka,“ tvrdí Bohumil Kotlík ze Státního zdravotního ústavu. Šokovaní byli především Havlovičtí. Podle jejich starosty Pavla Dvořáčka si prý neuvědomovali, co všechno dýchají při zatápění smetím a jak moc to může škodit jejich zdraví. „A oni ničím jiným než odpadem netopili. V kamnech se tak ocitaly pet lahve či jiné plasty. Snažíme se teď lidi přemluvit, aby s tím kvůli vlastnímu zdraví přestali.“

Havlovičtí se ocitli na pranýři, ale v Česku je podle Šráma dalších pět tisíc obcí, které zamořují vzduch možná ještě daleko více. *(Nejsou Křenovice náhodou mezi nimi? Pozn. redaktora.)*

Převzato z MF Dnes

Kulturní akce na Slavkovském zámku

- 12. 11. 2005** Společný koncert **Ženského sboru Českého spolku z Košic**
(sobota) a pěveckého sboru **Mladost z Brna** v 19:00 hodin v zámecké kapli
slavkovského zámku
- 22. 11. 2005** U příležitosti 200. výročí bitvy u Slavkova Historické muzeum ve

(úterý)

Slavkově u Brna ve spolupráci s přednášejícími pro Vás připravilo další z cyklus napoleonských přednášek **Strategie bitvy u Slavkova 2. prosince 1805**, která se bude konat v 17.00 hodin v Rubensově sále slavkovského zámku a je určena pro širokou veřejnost.

Přednášející: plk. vzal. PhDr. Oldřich Rampula